

Suvestinė redakcija nuo 2016-09-01 iki 2017-05-26

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-08-01, i. k. 2016-21187

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS,
SKIRTOMS NE ŽEMĖS ŪKIO VEIKLAI KURTI IR PLĖTOTI“ VEIKLOS „PARAMA
INVESTICIJOMS, SKIRTOMS EKONOMINĖS VEIKLOS KŪRIMUI IR PLĖTRAI“
ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ, TAIKOMŲ 2016 METAIS PATEIKTOMS PARAIŠKOMS,
PATVIRTINIMO**

2016 m. liepos 29 d. Nr. 3D-444

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 9.10 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2015)842, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais

pakeitimais, padarytais 2016 m. sausio 29 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/568 (OL 2016 L 97, p. 1), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. balandžio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/669 (OL 2016 L 115, p. 33), atsižvelgdama į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, ir siekdama, kad būtų efektyviai panaudotos EŽŪFKP lėšos,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti“ veiklos „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ įgyvendinimo taisykles, taikomas 2016 metais pateiktoms paraiškoms (pridedama).

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos

žemės ūkio ministro

2016 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 3D-444

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„ŪKIO IR VERSLO PLĖTRA“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA INVESTICIJOMS,
SKIRTOMS NE ŽEMĖS ŪKIO VEIKLAI KURTI IR PLĖTOTI“ VEIKLOS
„PARAMA INVESTICIJOMS, SKIRTOMS EKONOMINĖS VEIKLOS KŪRIMUI IR
PLĖTRAI“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS 2016 METAIS PATEIKTOMS
PARAIŠKOMS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtrai“ veiklos „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos 2016 metais pateiktoms paraiškoms (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL 2013 L 347, p. 487), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. gruodžio 2 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/142 (OL 2016 L 28, p. 8), 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (OL 2014 L 227, p. 18), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. balandžio 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2016/669 (OL 2016 L 115, p. 33), 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (OL 2014 L 227, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2015/1367 (OL 2015 L 211, p. 7), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros

nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. sausio 29 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2016/568 (OL 2016 L 97, p. 1), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – Komisijos reglamentas Nr. 1407/2013), Europos Komisijos suvestiniu pranešimu Nr. 2008/C 95/01 dėl jurisdikcijos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL 2008 C 95, p. 1), 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 1 skyrius, 1 tomas, p. 340), 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL 2013 L 347, p. 549), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2016/791 (OL 2016 L 135, p. 1), 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija Nr. 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažų ir vidutinių įmonių sampratos (OL 2003 L 124, p. 36) (toliau – Rekomendacija Nr. 2003/361/EB), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. vasario 13 d. sprendimu Nr. C(2015)842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, bei atsižvelgiant į Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 4-126 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto vidutinio metų sąrašinio darbuotojų skaičiaus nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės), Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“ bei į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų

informacinės sistemos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. 3D-774 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

II SKYRIUS SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

2. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

2.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

2.2. **ES** – Europos Sąjunga.

2.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

2.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Darbo diena** – darbo diena, kurią sudaro ne mažiau kaip 8 darbo val. Faktiškai išdirbtų valandų skaičius turi būti sumuojamas iki visų darbo dienų skaičiaus ir apvalinamas iki sveikojo skaičiaus.

3.2. **Darbų pradžia** – su investicija susijusių faktinių statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas sutartinis įsipareigojimas užsakyti ir (arba) įsigyti įrenginius, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio investicija tampa neatšaukiama, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis. Žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pavyzdžiui, leidimų gavimas, nelaikomi darbų pradžia.

3.3. **Darbo užmokesčio išlaidos** – visa pinigų suma, kurią faktiškai sumoka paramos gavėjas, atsižvelgdamas į darbo vietų skaičių. Ją sudaro bendrasis darbo užmokestis iki mokesčių per nustatytą laikotarpį ir privalomosios įmokos (pvz., socialinio draudimo įmoka, vaiko priežiūros ir tėvų priežiūros išlaidos ir kt.).

3.4. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

3.5. **Įkainis** – Ministerijos patvirtinta didžiausia tinkama finansuoti iš paramos lėšų kaina, už kurią įsigyjama įrangos, technikos, mechanizmų, prekių, paslaugų ir (arba) darbų. Įkainis nustatomas be pridėtinės vertės mokesčio.

3.6. **Įmonė** – bet koks ekonominę veiklą vykdančias subjektas nepriklausomai nuo jo teisinio statuso.

3.7. **Kaimo gyventojas** – fizinis asmuo, kuris nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja kaimo vietovėje.

3.8. **Kaimo vietovė** – viensėdis, kaimas, miestelis, miestas ar kita gyvenamoji vietovė, kurios gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst., savivaldybės centrai, kurių gyventojų skaičius neviršija 3 tūkst. gyventojų. Sodų bendrijos teritorija, taip pat kurortas nelaikomi kaimo vietove.

3.9. **Nauja darbo vieta** – pagal darbo sutartį naujai sukurta nuolatinė arba sezoninė darbo vieta (jei pareiškėjas veikia pagal verslo liudijimą, į verslo liudijimą papildomai įrašytas fizinis asmuo). Vieną darbo vietą sudaro vienas etatas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

3.10. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planų ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir (arba) įsigijimu, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu ir (arba) išperkamąją nuomą, taip pat projekto viešinimo išlaidos.

3.11. **Viena įmonė** – kaip nurodyta Komisijos reglamento Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 punkte ir Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje.

3.12. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

4. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

III SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

5. Priemonės veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti“ veiklos „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ (toliau – Priemonės veikla) prioritetas – skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse.

6. Priemonės veiklos srities tikslinė sritis – veiklos įvairinimo, mažųjų įmonių kūrimo ir plėtojimo, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas.

7. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

7.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;

7.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;

7.3. klimato kaitos švelninimas.

IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA

8. Pagal Priemonės veiklos sritį parama teikiama ne žemės ūkio veiklai plėtoti. Remiama ekonominė veikla, nurodyta Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriuje, patvirtintame Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DI-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (toliau – EVRK).

9. Pagal Priemonės veiklos sritį neremiamos šios veiklos:

- 9.1. alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba jais;
- 9.2. tabako gaminių gamyba ir prekyba jais;
- 9.3. ginklų ir šaudmenų gamyba ir prekyba jais;
- 9.4. azartinių lošimų ir lažybų organizavimas;
- 9.5. didmeninė ir mažmeninė prekyba, išskyrus mažmeninę prekybą savo pagaminta produkcija;
- 9.6. finansinis tarpininkavimas, pagalbinė finansinio tarpininkavimo veikla;
- 9.7. draudimo ir pensijų lėšų kaupimo operacijos;
- 9.8. nekilnojamojo turto operacijos;
- 9.9. teisinės ir konsultavimo veiklos organizavimas;
- 9.10. medžioklė, gaudymas spąstais, medžioklės patirties sklaida ir su tuo susijusios paslaugos;
- 9.11. elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas;
- 9.12. žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė bei akvakultūra, išskyrus paslaugas žemės ūkiui, kaip nurodyta Paslaugų žemės ūkiui sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 76 „Dėl paslaugų žemės ūkiui sąrašo patvirtinimo“.

10. Jeigu projekte numatyta produktų gamyba, apdorojimas, perdirbimas, galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede (toliau – Sutarties I priedas) nurodytas produktas. Viename projekte gali būti numatyta keletas remiamų ekonominės veiklos rūšių.

V SKYRIUS GALIMI PAREIŠKĖJAI

11. Paramos gali kreiptis privatus juridinis arba fizinis asmuo, kuris nuo paraiškos pateikimo iki paramos sutarties pasirašymo turi atitikti labai mažos arba mažos įmonės

reikalavimus, nurodytus Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme (taikoma juridiniams asmenims) ir Rekomendacijoje Nr. 2003/361/EB (taikoma fiziniams asmenims);

12. Paramos besikreipiantis fizinis asmuo turi būti ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus.

13. Paramos paraišką (Taisyklių 1 priedas) pareiškėjas teikia individualiai, partneriai negalimi. Pareiškėju negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

14. Paramos paraiška išregistruojama, jei paraišką pateikęs pareiškėjas, fizinis asmuo, mirė po paramos paraiškos pateikimo, tačiau prieš sprendimo skirti paramą priėmimą.

15. Jeigu paramos gavėjas mirė po sprendimo skirti paramą priėmimo, paramos gavėjo įsipareigojimai gali būti perduodami ir projekto veikla tęsiama. Šiuo atveju perimti visas teises ir pareigas bei įsipareigojimus, susijusius su parama, teisių perėmėjas gali tik tuo atveju, jeigu jis teisių ir pareigų perėmimo metu atitinka tinkamumo gauti paramą sąlygas.

VI SKYRIUS TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI

16. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka Taisyklių 17–22 punktuose išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus.

17. Tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai taikomi visiems pareiškėjams, nurodytiems Taisyklių 11 punkte:

17.1. paramos paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių V skyriuje;

17.2. projektas atitinka Taisyklių III skyriuje nurodytą prioritetą, tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno Priemonės veiklos kompleksinių tikslų įgyvendinimo;

17.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama priemonės veiklos srities veikla (-omis), nurodyta (-omis) Taisyklių 8 punkte, ir nepatenka į Taisyklių 9 punkte nurodytą neremiamų veiklų sąrašą;

17.4. pareiškėjas vykdo ūkinę komercinę veiklą (atitiktis tikrinama pagal juridinio asmens registravimo pažymėjimą ir (arba) ūkininko ūkio registravimo pažymėjimą, ir (arba) individualios veiklos pažymą, ir (arba) verslo liudijimą) ir gauna iš šios veiklos pajamas:

17.4.1. pareiškėjo – fizinio asmens – ataskaitiniais metais Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos deklaruotos pajamos iš ūkinės komercinės veiklos (gautos tiesioginės išmokos neįskaičiuojamos į pareiškėjo veiklos pajamas) sudaro ne mažiau nei 12 minimalios mėnesinės algos dydžių (vertinama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį). Šiame papunktyje nurodyti reikalavimai netaikomi tais atvejais, kai pareiškėjas projekte numato užsiimti tik remiama veterinarine veikla;

17.4.2. jeigu projekte numatyta apgyvendinimo veiklos plėtra, pareiškėjo ataskaitiniais metais pajamos iš ūkinės komercinės veiklos, susijusios su apgyvendinimo veikla turi sudaryti ne mažiau nei 12 minimalios mėnesinės algos dydžių (vertinama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį). Jeigu pareiškėjas užsiima stovyklaviečių veikla, Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ataskaitiniais metais deklaruotos pajamos iš stovyklaviečių veiklos sudaro ne mažiau nei 6 minimalios mėnesinės algos dydžius (vertinama pagal ataskaitinių metų minimalios mėnesinės algos dydį);

17.4.3. pareiškėjo – juridinio asmens pardavimo pajamos (išskyrus atvejį, nurodytą Taisyklių 17.4.2. papunktyje) ataskaitiniais metais yra ne mažesnės kaip 12 vidutinių darbo užmokesčių dydžių (vertinama pagal ataskaitinių metų privačiojo sektoriaus su individualiosiomis įmonėmis vidutinio darbo užmokesčio dydį, bruto) (vadovaujamosi Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale www.osp.stat.gov.lt pateiktais duomenimis). Šis reikalavimas netaikomas tais atvejais, kai pareiškėjas projekte numato užsiimti tik remiama veterinarine veikla.

17.5. pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų, kitų viešųjų lėšų;

17.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Valstybiniam socialinio draudimo fondui prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjui yra atidėti mokesčių arba socialinio draudimo įmokų mokėjimo terminai (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

17.7. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – nuosavas lėšas, skolintas lėšas, paramos lėšas, iš projekte numatytos veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagrįstas verslo plano, finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos finansuojant projektą negali sudaryti daugiau kaip 90 proc. projekto vertės (su pridėtinės vertės mokesčiu (toliau – PVM)). Ne mažiau kaip 10 proc. projekto vertės (su PVM) turi sudaryti nuosavos pareiškėjo lėšos (apvalinama iki sveikąjį skaičių). Nuosavos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant banko sąskaitos išrašą, jei nuosavos lėšos nepagrindžiamos tarpinėmis finansinėmis ataskaitomis (už einamųjų metų pilnus ketvirčius). Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant kredito įstaigos paskolos arba išperkamosios (finansinės) nuomos suteikimo galimybę patvirtinančius dokumentus, o iki paramos sutarties pasirašymo paramos gavėjas turi pateikti su kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba išperkamosios (finansinės) nuomos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis;

17.8. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą ir sudaro finansines ataskaitas (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus. Kartu su paramos paraiška pareiškėjas pateikia patvirtintus ataskaitinių metų finansinių ataskaitų bei tarpinių finansinių ataskaitų (už einamųjų metų pilnus ketvirčius) dokumentus;

17.9. investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“ (kartu su paraiška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas);

17.10. investicijos atitinka aplinkosaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (šis reikalavimas taikomas, jei numatytos investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi);

17.11. nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama ir (arba) kuriame numatyta įgyvendinti projektą, ir kuriame įsikūrusi ir registruota pareiškėjo buveinė, pareiškėjo valdomas teisėtais pagrindais:

17.11.1. žemė, pastatai, statiniai ir (arba) patalpos, kuriose numatyta įgyvendinti projektą, ir kur įsikūrusi ir registruota pareiškėjo buveinė (buvinės įregistravimo reikalavimas taikomas juridiniams asmenims (projekto įgyvendinimo bei buvinės įregistravimo vieta gali nesutapti)), nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimosi pagrindais priklauso pareiškėjui nuo paramos paraiškos pateikimo dienos. Nuomos ar kito teisėto naudojimosi nekilnojamuoju turtu sutartis sudaryta ne trumpesniam kaip 10 metų laikotarpiui nuo paramos paraiškos pateikimo dienos VĮ Registrų centre turi būti įregistruota iki paraiškos pateikimo dienos. Žemė po naujai statomais pastatais ir (arba) statiniais paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjui priklauso nuosavybės teise. Žemė po rekonstruojamais pastatais ir (arba) statiniais arba po pastatais ir (arba) statiniais, kuriuose atliekamas kapitalinis remontas, paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjui priklauso nuosavybės, nuomos ar kito teisėto naudojimosi pagrindais nuo paramos paraiškos pateikimo dienos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

17.11.2. tuo atveju, kai Taisyklių 17.11.1 papunktyje minimas turtas (išskyrus naujai statomus pastatus ir (arba) statinius) priklauso sutuoktiniui (-iams), pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausančią nekilnojamąjį turtą ir plėtoti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip 10 metų nuo paramos paraiškos pateikimo dienos;

17.11.3. tuo atveju, kai nekilnojamasis turtas, į kurį investuojama ir (arba) kuriame numatyta įgyvendinti projektą (išskyrus naujai statomus pastatus ir (arba) statinius), priklauso pareiškėjui ir (arba) jo sutuoktiniui su kitais asmenimis, pateikiamas rašytinis bendraturčio (-ių)

sutikimas investuoti į jam kartu su pareiškėju ir (arba) jo sutuoktiniu priklausančią turtą ir plėtoti verslo plane numatytą veiklą ne trumpiau kaip 10 metų nuo paramos paraiškos pateikimo dienos;

17.12. pareiškėjas pateikia ekonomiškai pagrįstą verslo planą, kuriame pateikta informacija pagrindžia projekto reikalingumą, investicijų poreikį, ir verslo plano finansinę dalį. Verslo planas turi būti parengtas pagal Taisyklių 2 priede pateiktą formą;

17.13. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ir projekto įgyvendinimo metu bei projekto kontrolės laikotarpiu atitiks ekonominio gyvybingumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

17.14. poveikio aplinkai įvertinimas atliekamas iki paramos paraiškos pateikimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka. Šis reikalavimas netaikomas, kai Taisyklių 17.15 papunktyje numatytais atvejais kartu su paraiška pateikiamas statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą leidžiantis dokumentas;

17.15. jei projekte numatyti statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo darbai, kartu su paramos paraiška pateikiamas statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai (nurodant statinio pagrindinę naudojimo paskirtį, statybos rūšį, statinio grupę, pogrupį, pagrindinius parametrus (tūrį, plotą, aukštį, ilgį), pagrindinių konstrukcijų (pamatų, sienų, perdangų, stogo dangos ir kt.) medžiagas, kitus parametrus), žemės sklypo sutvarkymo schemą, susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus) su statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto vertės skaičiavimu. Statinių techninis projektas (pateikiamas statinio techninio projekto, bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, technologijos, aplinkos apsaugos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą leidžiantis dokumentas pateikiami ne vėliau kaip pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dieną. Jei projekte numatyta nesudėtingų statinių (Statybos techninis reglamentas STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-812 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.01.07:2010 „Nesudėtingi statiniai“ patvirtinimo“) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas, kartu su paramos paraiška pareiškėjas pateikia nustatyta tvarka atsakingų institucijų suderintą supaprastintą statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto projektą (kai jis privalomas pagal teisės aktų reikalavimus) arba kitus bendruosius projektinius dokumentus (sklypo planą su

pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikaciją ir aiškinamąjį raštą), kai supaprastintas statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto projektas neprivalomas. Statinių projektams turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR.1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“ patvirtinimo“, nuostatomis. Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla, ir gali būti pateikta ne vėliau kaip pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo dieną. Jei projekte numatyta naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas, tačiau jiems paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami;

17.16. jei projekte numatyta vykdyti licencijuojamą veiklą ar veiklą, kuriai vykdyti turi būti išduotas leidimas, pareiškėjas licenciją, leidimą pateikia Agentūrai su paramos paraiška, arba įsipareigoja pateikti su galutiniu mokėjimo prašymu. Tuo atveju, kai projekte numatyta vykdyti veterinarijos veiklą, pareiškėjas veterinarijos praktikos licenciją pateikia kartu su paramos paraiška;

17.17. projekte numatyta vykdyti veiklą turi būti vykdoma kaimo vietovėje:

17.17.1. pareiškėjo – juridinio asmens – buveinė, gamybinės patalpos, technikos, įrangos laikymo patalpos, sandėliai ir pan. turi būti kaimo vietovėje;

17.17.2. pareiškėjo – fizinio asmens – nuolatinė gyvenamoji vieta deklaruota kaimo vietovėje, taip pat gamybinės patalpos, technikos, įrangos laikymo patalpos, sandėliai ir pan. turi būti kaimo vietovėje. Tuo atveju, kai veiklos ir gyvenamoji vietos sutampa, pareiškėjo gyvenamosios ir higienos patalpos turi būti atskirtos nuo paslaugų teikimui skirtų patalpų;

17.18. jeigu projekte numatyta apgyvendinimo veiklos plėtra, pareiškėjas Valstybiniam turizmo departamentui prie Ūkio ministerijos turi būti pateikęs nustatytos formos pranešimą apie apgyvendinimo paslaugų teikimą ir turi būti patvirtintas apgyvendinimo paslaugų teikėju, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme.

18. Taisyklių VI skyriuje nurodytos tinkamumo gauti paramą sąlygos ir reikalavimai turi būti užtikrinami iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.

19. Parama neteikiama:

19.1. pareiškėjui, jei remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika), nustatoma, kad pareiškėjas galimai neteisėtai sukūrė tokiai paramai gauti reikalingas sąlygas;

19.2. pareiškėjui, patiriančiam finansinių sunkumų, t. y., kuriam iškelta byla dėl bankroto ir (arba) jis likviduojamas;

19.3. jeigu pareiškėjas paramos paraiškoje, pridedamuose ar pagal paklausimą pateiktuose dokumentuose pateikė melagingą informaciją. Tokiu atveju paramos gavėjas neturi teisės gauti paramos pagal priemonę tuos kalendorinius metus, kuriais nustatyta, kad nesilaikoma reikalavimų, ir kitus kalendorinius metus;

19.4 projektui, kuriame numatyta pradėti apgyvendinimo veiklą.

20. Pareiškėjas neturi teisės gauti paramos nuo galutinio sprendimo priėmimo dienos, kai sprendimas priimtas dėl:

20.1. pareiškėjo, ketinusio ir (arba) gavusio paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), Europos žuvininkystės fondo, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo paramos teikimo ar sutarties sąlygų pažeidimo, apie kurį teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės gauti paramos vienus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

20.2 paramos neskyrimo ar paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės gauti paramos vienus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo.

21. Pareiškėjas turi teisę gauti bendrą vienai įmonei (vienam ūkio subjektui) suteikiamą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą. Agentūra vertinimo metu patikrina pareiškėjo teisę gauti bendrą vienai įmonei suteikiamą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą. Agentūra turi patikrinti Vienos įmonės deklaracijoje (Taisyklių 3 priedas) nurodytus kitus ūkio subjektus.

22. Parama neteikiama projektams, įgyvendinamiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje.

VII SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

23. Pareiškėjas ir paramos gavėjas įsipareigoja (taikoma visiems pareiškėjams, nurodytiems Taisyklių 11 punkte):

23.1. projektą, įgyvendinti per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje (verslo plane);

23.2. pradėti projekto įgyvendinimo darbus, kaip nurodyta Taisyklių 3.2 papunktyje, ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

23.3. per 6 mėnesius nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos pateikti su kredito įstaiga pasirašytą paskolos sutartį arba išperkamosios (finansinės) nuomos sutartį. Per nurodytą

laikotarpį nepateikus pasirašytos paskolos sutarties arba išperkamosios (finansinės) nuomos sutarties ir nepateikus patvirtinimo, kad projektas bus įgyvendintas nuosavomis lėšomis, paramos sutartis nepasirašoma;

23.4. projekto įgyvendinimo metu sukurti bent vieną naują darbo vietą, susijusią su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

23.5. apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama nuo turto įsigijimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas apdrausti turtą netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimybių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šį faktą patvirtinančius oficialius skirtingų draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus draudžiamajam įvykiui, pareiškėjas ar paramos gavėjas įsipareigoja kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, apie tai pranešti Agentūrai. Įvykus įvykiui, kurio metu būtų sunaikintas projekto lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atstatyti turtą ne mažesne negu atkuriamąja turto verte ir neblogesnių techninių parametrų;

23.6. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nenutraukti ar neperkelti gamybinės veiklos už programos įgyvendinimo teritorijos ribų, nepakeisti infrastruktūros objekto ar jo dalies nuosavybės teisių, neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto, nepakeisti remiamos veiklos pobūdžio, tikslų, projekto įgyvendinimo sąlygų. Leidimą įkeisti turtą kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tam paramos gavėjui, kuris paramos paraiškoje suteiktą paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu pareiškėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti kaip paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimo garantas. Projekto ir (arba) paramos sutarties pakeitimai atliekami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka ir sąlygomis;

23.7. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą (sudaryti balansą, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitas) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus;

23.8. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

23.9. užtikrinti, kad visos jo įgytos investicijos atitiks darbo saugos reikalavimus;

23.10. užtikrinti, kad įsigytos investicijos įgyvendinus projektą atitiks aplinkosaugos, gyvūnų gerovės, veterinarijos, higienos, maisto kokybės reikalavimus (jei investicijos turi įtakos minėtų reikalavimų laikymuisi). Dokumentus, įrodančius investicijų atitiktį nurodytiems reikalavimams paramos gavėjas privalo pateikti ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną;

23.11. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“;

23.12. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje paramos paraiškoje, taip pat apie savo rekvizitų pasikeitimus, susijusių įmonių ir (arba) įmonių partnerių atsiradimą ir (arba) pasikeitimą bei šeiminės padėties pasikeitimus (kai paramos prašo fizinis asmuo);

23.13. sudaryti sąlygas asmenims, įskaitant nepriklausomus ekspertus, turintiems teisę audituoti ir (arba) kontroliuoti, tikrinti, kaip yra vykdoma veikla, laikomasi sąlygų, už ką buvo skirta parama, kaip yra vykdomas projektas ir veikla po lėšų projektui įgyvendinti skyrimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

23.14. teikti visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams, programos įgyvendinimo stebėsenai, viešinimui bei reikalingiems vertinimams atlikti;

23.15. pasikeitus Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje (toliau – Deklaracija) pateiktiems duomenims, ūkio subjektas įsipareigoja atnaujintą Deklaraciją per 10 darbo dienų pateikti Agentūrai;

23.16. ne mažiau kaip į 80 proc. kuriamų naujų darbo vietų įdarbinti kaimo gyventojus. Šį įsipareigojimą privalo išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

23.17. atitiktį atrankos kriterijams, už kuriuos projektui suteikiami balai, pareiškėjas turi užtikrinti projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu (išskyrus atrankos kriterijų, susijusį su pareiškėjo amžiumi);

23.18. užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną);

23.19. pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos);

23.20. tais atvejais, kai pareiškėjas neprašo paramos įrangos ir (arba) technikos įrengimui ir (arba) sumontavimui, įranga ir (arba) technika turi būti įrengta ir (arba) sumontuota ir veikti iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Jei įranga ir (arba) technika montuojama statiniuose, be kurių ji atskirai negali funkcionuoti, pareiškėjas vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu įsipareigoja pateikti statinių techninius projektus ir įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia;

23.21. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galimai neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos (remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika).

VIII SKYRIUS

TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

24. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos ir ne didesnės nei numatytas paramos dydis ir intensyvumas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, kiekvienai iš tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami ne mažiau kaip trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais išlaidų pagrindines technines savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės (paslaugos), darbų kaina yra 10 proc. didesnė, nei analogiškos rinkoje egzistuojančios prekės (paslaugos) ar darbų kainos, atliekami Administravimo taisyklių 69 punkte nurodyti veiksmai. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma.

25. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrųjų išlaidų atveju) atlikti iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

26. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

26.1. būtinos verslo planui įgyvendinti ir numatytos paramos paraiškoje ir verslo plane;

26.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios vidutinių rinkos kainų arba Ministerijos nustatytų įkainių;

26.3. patirtos ir apmokėtos po paramos paraiškos pateikimo dienos, išskyrus bendrąsias išlaidas;

26.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir patirtos įgyvendinant projektą. Bendrosios išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip vieneri metai iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše, pateiktame Taisyklių 26 punkte, arba jei jos padarytos nesilaikant Administravimo taisyklėse nurodytų pirkimo procedūrų. Pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška;

26.5. faktiškai patirtos, įtrauktos į paramos gavėjo apskaitą ir kurios gali būti nustatytos, pagrįstos ir patvirtintos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų originalais arba Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis ir kurios gali būti nustatytos patikros vietoje metu.

27. Išperkamosios (finansinės) nuomos būdu įsigytas projektui įgyvendinti reikalingas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Jei įsigijamos teisės aktu nustatyta tvarka privalomos registruoti naujos transporto priemonės, kita įranga ir (arba) technika, nurodyta tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše, pateiktame Taisyklių 28 punkte, buvo įregistruota juridinio asmens, vykdančio šių transporto priemonių ar kitos įrangos ir (arba) technikos pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas turi pateikti to juridinio asmens raštu patvirtinimą, įrodantį, kad transporto priemonė ir (arba) kita įranga ir (arba) technika nebuvo eksploatuota.

28. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

28.1. projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ir (arba) kapitalinis remontas. Projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas;

28.2. naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:

28.2.1. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigijamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

28.2.2. projektui įgyvendinti ir projekte numatyta veikla vykdyti būtina specializuota technika ir (arba) įranga. Parama įsigyti N kategorijos, N₁ klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių

transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinių skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų;

28.3. verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos);

28.4. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų dalis negali būti didesnė kaip 5 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be PVM, bet ne daugiau kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų) be PVM. Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų). Projekto viešinimo išlaidos finansuojamos vadovaujantis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

29. Netinkamos finansuoti išlaidos:

29.1. nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir remiama veikla, neatitinkančios Taisyklių 26 punkte nustatytų reikalavimų ir neįvardytos Taisyklių 28 punkte;

29.2. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos, išskyrus naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidas;

29.3. smulkių buities reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);

29.4. vidaus vandenų transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse;

29.5. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;

29.6. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulonus presuoti, medienos smulkintuvai (kapoklės);

29.7. transporto priemonės, kurios priskiriamos ir (arba) prilyginamos L kategorijai (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kartingai ir pan.); M kategorijai (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams, išskyrus autokatafalkus ir 8

sėdimų vietų transporto priemonės, skirtas keleiviams vežti; N kategorijai priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai); G kategorijai (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams; O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamas transporto priemonės, kurių kodas – DD (L kategorijos priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonės (gyvenamieji automobiliai, kempingai ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ;

29.8. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;

29.9. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;

29.10. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas nesilaikant pirkimo procedūrų, nurodytų Administravimo taisyklėse;

29.11. išlaidos, viršijančios Ministerijos nustatytus įkainius. Jeigu pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal nustatytus įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

29.12. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

29.13. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;

29.14. išlaidos, padengtos naudojant finansų inžinerijos priemones, finansuotas iš ES struktūrinių fondų lėšų, taip pat paramos lėšas, finansuojamas iš kitų nacionalinių programų, ES struktūrinių fondų, bet kurio kito ES ir (arba) tarptautinio fondo lėšų;

29.15. turtas, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

30. Pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą paramos gavėjas turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

IX SKYRIUS

PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

31. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas ir proporcingai planuojamoms sukurti naujoms darbo vietoms (parama neteikiama projektams, kuriuose neplanuojama kurti naujų darbo vietų): vienai darbo vietai sukurti didžiausia paramos suma gali būti 50 000 Eur.

32. Didžiausia paramos suma vienam projektui negali viršyti 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų), jeigu projekte numatyta sukurti 4 ir daugiau naujų darbo vietų.

33. Finansuojama iki 50 proc. visų tinkamų finansuoti išlaidų.

34. Parama pagal Priemonę turi būti skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos teikimo reikalavimų, taikomų vadovaujantis reglamentu (ES) Nr. 1407/2013. Bendra pagalbos suma, suteikta tai pačiai įmonei ar asmeniui, taip pat partnerinėms ir (arba) susijusioms įmonėms, sutuoktiniams negali viršyti 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) per einamuosius ir dvejus ankstesnius jo mokestinius metus.

35. Pareiškėjas per vieną paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti vieną paraišką. Pareiškėjas ir (arba) paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti įgyvendinant kitas investicines Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos ir Programos priemones. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. pateikus galutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimo atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklai „Asbestinių stogų dangos keitimas“).

X SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO IR VERTINIMO TVARKA

36. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: <http://zum.lrv.lt> ir www.nma.lt.

37. Paramos paraiška ir dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

38. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti per ŽŪMIS asmeniškai ar per įgaliotą asmenį (juridiniai asmenys paraiškas per ŽŪMIS gali teikti tik per įgaliotą fizinį asmenį). Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) pateiktos paraiškos nepriimamos.

39. Paramos paraiškos pildomos, teikiamos, registruojamos ir vertinamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

40. Užregistravus paramos paraišką, pirmiausia atliekamas administracinės atitikties tikrinimas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

41. Paramos paraiškos tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos

valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių (pagal matematines apvalinimo taisykles).

XI SKYRIUS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

42. Projektų atranka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

43. Už atitiktį Taisyklėse nustatytiems projektų atrankos kriterijams skiriami balai.

Didžiausias galimas balų skaičius vienam pareiškėjui yra 100.

44. Projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Didžiausias balas	Balai pagal atskiras kriterijaus reikšmes
1.	Pareiškėjas yra kaimo vietovėje veikiantis subjektas, kuris iki paraiškos pateikimo dienos: <i>(atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal pareiškėjo (fizinio asmens) gyvenamosios vietos deklaraciją, pareiškėjo (juridinio asmens) – registracijos vietą)</i>		
1.1.	Pareiškėjas (fizinis asmuo) – kaimo gyventojas ne trumpiau kaip 1 metus deklaravęs gyvenamąją vietą kaimo vietovėje <i>(paraiškos pateikimo dienai ir ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus iki paraiškos pateikimo nepertraukiamai yra deklaravęs gyvenamąją vietą kaimo vietovėje)</i>	5	5
1.2.	Pareiškėjas (juridinis asmuo) – ne trumpiau kaip 1 metus registruotas kaimo vietovėje ir ne trumpiau kaip 1 metus veikia kaimo vietovėje <i>(paraiškos pateikimo dienai ir ne trumpiau kaip paskutinius vienerius metus iki paraiškos pateikimo yra registruotas kaimo vietovėje)</i>		5
2.	Prašoma mažesnio paramos intensyvumo: Paramos intensyvumas nuo 20 proc. iki 49 proc. įskaitytinai – po vieną balą už kiekvieną procentą <i>(pareiškėjams, prašantiems mažesnio nei 20 proc. intensyvumo, balai neskiriami)</i> <i>(atranks balai nesuteikiami, kai pagal projekto tinkamų finansuoti išlaidų vertę apskaičiuotas paramos dydis, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti Taisyklėse nustatytą didžiausią galimą paramos sumą;</i> <i>kai pagal projekto tinkamų finansuoti išlaidų vertę apskaičiuotas paramos dydis, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti mažesnę paramos sumą, nei Taisyklėse nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklių 31 ir 32 punktuose nustatytą didžiausią paramos sumą projektui su projekto tinkamų finansuoti išlaidų verte. Paramos intensyvumo sumažinimas procentiniais punktais nustatomas nuo apskaičiuoto intensyvumo).</i>	30	30–1
3.	Projektas įgyvendinamas savivaldybėje, kurioje nedarbo lygis aukštesnis nei vidutinis Lietuvos nedarbo lygis <i>(atitiktis šiam kriterijui vertinama pagal 2016 m. rugpjūčio mėn. duomenis</i> <i>http://www.ldb.lt/Informacija/DarboRinka/Puslapiai/statistika_tab.aspx)</i>	20	20

Eil. Nr.	Projektų atrankos kriterijai	Didžiausias balas	Balai pagal atskiras kriterijaus reikšmes
4.	Kuriama daugiau darbo vietų arba vystomas šeimos verslas ir (arba) licencijuota veikla:		
4.1.	kuriama daugiau darbo vietų kaimo gyventojams (taikoma pareiškėjui – juridiniam asmeniui ir fiziniam asmeniui, dirbančiam pagal individualios veiklos pažymą). Pareiškėjas įsipareigoja, kad projekto įgyvendinimo metu bus sukurtos ir projekto kontrolės laikotarpiu išlaikytos naujos darbo vietos kaimo gyventojams (t. y. įdarbinami ir išlaikomi darbuotojai):		
	5 ir daugiau darbo vietų kaimo gyventojams	25	25
	4 darbo vietos kaimo gyventojams		20
	3 darbo vietos kaimo gyventojams		15
	2 darbo vietos kaimo gyventojams		10
	1 darbo vieta kaimo gyventojui		5
4.2	Vykdomas šeimos verslas ar licencijuota veikla (taikoma pareiškėjui – fiziniam asmeniui). Projekte numatyta vykdyti veiklą, kurią įgyvendinant dalyvauja pareiškėjas ir dar bent vienas pareiškėjo šeimos narys (šeimos nariai: sutuoktinis, tėvas, motina, vaikas nuo 14 metų, globojamasis, globėjas, rūpintojas) arba pareiškėjas numato vykdyti licencijuotą veiklą (išskyrus licencijuotas veiklas, įtrauktas į Taisyklių 9 punkte nurodytą neremiamų veiklų sąrašą)	25	25
5.	Nekilnojamasis turtas, kuriame planuojama vykdyti projekte numatytą veiklą, pareiškėjui priklauso nuosavybės teise (privачios arba bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise)	10	10
6.	Paraiškos atitiktis horizontaliesiems principams: (tuo atveju, jeigu pareiškėjas atitinka kelis projektų atrankos kriterijus, jis turi pasirinkti vieną jų)		
6.1.	pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas yra iki 29 metų (imtinai) amžiaus (pagrindinis akcininkas – akcininkas, turintis daugiau kaip 50 procentų juridinio asmens akcijų, juridinio asmens, neturinčio akcininkų (pavyzdžiui, mažosios bendrijos) atveju – vadovas yra iki 29 metų (imtinai) amžiaus)	10	10
6.2.	pareiškėjas – fizinis asmuo arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinis akcininkas yra nuo 30 iki 40 metų (imtinai) amžiaus (pagrindinis akcininkas – akcininkas, turintis daugiau kaip 50 procentų juridinio asmens akcijų, juridinio asmens, neturinčio akcininkų (pavyzdžiui, mažosios bendrijos), atveju – vadovas yra nuo 30 iki 40 metų (imtinai) amžiaus)	5	5
6.3.	pareiškėja moteris arba pareiškėjo – juridinio asmens – pagrindinė akcininkė yra moteris (pagrindinė akcininkė – akcininkė, turinti daugiau kaip 50 procentų juridinio asmens akcijų, juridinio asmens, neturinčio akcininkų (pavyzdžiui, mažosios bendrijos), atveju – vadovė yra moteris)	5	5
Didžiausia balų suma vienam pareiškėjui:		100.	

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

45. Privalomas mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 50 balų. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas įvertintas mažiau nei 50 balų, paramos paraiška atmetama.

46. Papildomas paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka pagal:

46.1. pareiškėjus, kurie nėra gavę paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Perėjimas prie ne žemės ūkio veiklos“, „Parama verslo kūrimui ir plėtrai“, „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“;

46.2. mažiausią prašomą paramos sumą.

XII SKYRIUS

PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

47. Pagal priemonės veiklos sritį galimi du paramos paraiškų tvirtinimo būdai:

47.1. kai prašoma paramos suma viršija 100 000 Eur:

47.1.1. Agentūra, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraiškų vertinimo ataskaitas teikia Ministerijai;

47.1.2. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų arba nefinansuotinų projektų;

47.1.3. vadovaudamasi Projektų atrankos komiteto rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskystimo priima ministras arba jo įgaliotas asmuo. Ministerija apie galutinį sprendimą informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos;

47.2. kai prašoma paramos suma neviršija 100 000 Eur, sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskystimo įtvirtinamas Agentūros direktoriaus nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskystimo Agentūra informuoja Ministeriją per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos, o pareiškėjus – Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

48. Priėmusi sprendimą ar gavusi sprendimą iš Ministerijos skirti paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

49. Priimant sprendimą dėl paramos skyrimo, turi būti užtikrinama, kad sudarius paramos sutartis, nebūtų viršyta Priemonei nustatyta metinė planuojama ir metinė likusi projektams finansuoti skirta paramos lėšų suma.

50. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

XIII SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

51. Mokėjimo prašymai kartu su kitais dokumentais turi būti pateikti tik per ŽŪMIS asmeniškai ar per įgaliotą asmenį (juridiniai asmenys dokumentus per ŽŪMIS gali teikti tik per įgaliotą fizinį asmenį).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

52. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, jis iki paramos sutartyje nustatyto atitinkamo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių (sutarties keitimo). Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiama paramos sutartis.

53. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau pareiškėjas raštu turi Agentūrai paaiškinti priežastis ir pateikti dokumentus, kuriuose pagrindžiamos vėlavimo priežastys. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų taikymo metodika).

54. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

55. Mokėjimo prašymų vertinimas atliekamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

56. Šiai Priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas.

57. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir paramos sutartyje nustatytu periodiškumu teikia Agentūrai mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas ataskaitinio laikotarpio

išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų bei kitų reikiamų dokumentų originalus arba kopijas, patvirtintas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

58. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų (įskaitant ir galutinį mokėjimo prašymą).

59. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, išskyrus bendrąsias išlaidas, patirtas, apmokėtas ir ankstesniuose mokėjimo prašymuose nedeklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas, ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

60. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XIV SKYRIUS SANKCIJOS

61. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiame) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo. Sankcijos taikomos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

62. Per 6 mėnesius nuo sprendimo skirti paramą dienos nepateikus su kredito įstaiga pasirašytos paskolos sutarties arba išperkamosios (finansinės) nuomos sutarties ir raštu nepatvirtinus, kad projektas arba jo dalis bus įgyvendinamas nuosavomis lėšomis, paramos sutartis nepasirašoma.

63. Nepradėjus įgyvendinti projekto (netenkinant Taisyklių 3.2 papunktyje numatytų darbų pradžios kriterijų) per 6 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos, paramos sutartis nutraukiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

64. Pareiškėjui, nesilaikančiam įsipareigojimų sukurti ir išlaikyti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos naujas darbo vietas, paramos suma sumažinama ir (arba) susigrąžinama taip: už kiekvieną nesukurtą ir neišlaikytą iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos naują darbo vietą taikomas proporcingas projektui įgyvendinti skirtos paramos sumos sumažinimas ir (arba) susigrąžinimas, atsižvelgiant į skirtos paramos sumos ir planuotos įkurti naujos darbo vietos kainos santykį, t. y. padalijant skirtą paramos sumą projektui įgyvendinti iš numatytų sukurti naujų darbo vietų skaičiaus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

65. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų taikymo metodikoje.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Paramos gavėjas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka Agentūrai projekto įgyvendinimo ataskaitas ir su projektu susijusios veiklos pagrindimo dokumentus teikia elektronine forma, naudodamasis ŽŪMIS portalo internetine prieiga. Su projektu susijusios veiklos pagrindimo dokumentai turi būti elektroninės formos (spausdintinis dokumentas turi būti nuskenuotas ir pateiktas kartu su projekto įgyvendinimo ataskaita).

67. Patikrų vietoje atlikimo tvarka nustatyta Administravimo taisyklėse.

68. Projektinių dokumentų saugojimo reikalavimai, Agentūros ir (arba) Ministerijos priimtų sprendimų, veiksmų ar neveikimo, susijusių su projektu, pateiktų pagal Priemonę, administravimu, vertinimu, atranka, paramos sutarčių rengimu, pasirašymu ir jose nurodytų įsipareigojimų laikymusi, mokėjimo prašymų administravimu, apskundimo tvarka ir kita Taisyklėse nenurodyta informacija pateikiama Administravimo taisyklėse ir kituose su projektu rengimu ir įgyvendinimu susijusiuose teisės aktuose.

69. Pasikeitus šioms taisyklėms nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

Priedų pakeitimai:

3D-500 1 priedo pakeitimas

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-500](#), 2016-08-31, paskelbta TAR 2016-08-31, i. k. 2016-23005

Dėl žemės ūkio ministro 2016 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. 3D-444 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Ūkio ir verslo plėtra“ veiklos srities „Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti“ veiklos „Parama investicijoms, skirtoms ekonominės veiklos kūrimui ir plėtrai“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų 2016 metais pateiktoms paraiškoms, patvirtinimo“ pakeitimo

